

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

"Təsdiq edirəm"
"Tədrisin təşkili və təlim texnologiyaları" üzrə
prorektor vazifəsinə icra edən:

dos. Z. I. Mamedov
"14 " 02 2025-ci il

Fənn sillabusu

Ixtisaslaşma: 060112 Coğrafiya fənninin tədrisi metodikası və metodologiyası.

Fakultə Tarix və coğrafiya və incəsənat.

Kafedra Coğrafiya və onun tədrisi metodikası.

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı. Coğrafi biliklərin qiymətləndirilməsi

Fənn programı: ("Coğrafiyanın tədrisi metodikası və metodologiyası" ixtisası üzrə magistr səviyyəsində tədris olunan fənlərin program toplusu ARTN Bakı Dövlət Universitetinin Rektorunun 11.07.2016-cı il tarixli R-74 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir)

Kodu : MIF-BO4.1

Tədris ili.I (2024-2025) semestr.II

Tədris yükü : 45 saat (30 saat mühazire, 15 saat seminar).

Tədris forması. Əyani.

Tədris dili.Azərbaycan dili.

AKTS üzrə kredit: 8

Auditoriya :

Saat.

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Sənan Əzizov c.ü.f.d., dos

Məsləhət günləri və saatı: _____

E-mail ünvanı: senan.azizov.1958@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Əli Məmmədov küç. 40

III.Təsviye olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas:

1. Alxasov O.K. Coğrafiyanın tədrisi metodikası. Ali məktəb üçün dərslik, Bakı 2014
2. Seyfullayeva N.S. Coğrafiyanın tədris metodikası, Ali məktəb üçün dərslik, Bakı, EMK nəşriyyatı. 2011. 489 s.
3. Süleymanova A.Y. Təhsilin əsasları, Dərs vəsaiti Bakı "Təhsil" nəşriyyatı, 2014, 399 s.
4. M. Verdiyeva Coğrafiyanın tədrisi metodikası Bakı-2022

Əlavə:

5. "Kurikulum" Elmi-metodik jurnalı. 2018, 152 s.

6. www.Kurukulum. Az

IV. Perekvizitlər: Coğrafiyanın tədrisi metodikasının pedoqoji və psixoloji əsasları

V. Korekvizitlər: İqtisadi-coğrafi anlayış və formalar

VI.Fənnin təsviri, məqsədi : Milli kurukulumun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar olaraq orta məktəb şagirdlərinin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsində tətbiq edilən yenilikləri tətbiq etməyi bacarmalıdır. Fənnin tədrisində əsas məqsəd orta məktəb şagirdlərinin nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində yeni yanaşmaların mahiyyətini və onun əhəmiyyətini izah etməyi bilməlidir

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024 cü il tarixi qərarlı olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılardan addit: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 30 bal kollokviumlara görə. Əgər fənn həm seminar və həmdə laboratoriya varsa onda 10 bal isə laboratoriyanaya görə verilir.

Qiymətləndirme zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024 cü il tarixi qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal- tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam aça bilir.
- 8 bal- tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhv'lərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzdən xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzdən qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

91-100 bal	Əla	A
81-90 bal	Çox yaxşı	B
71-80 bal	Yaxşı	C
61-70 bal	Kafi	D
51-60 bal	Qənəətbəxş	E
51 baldan aşağı	Qeyri kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Lənkəran Dövlət Universitetinin əsasnaməsində nəzərdə tutulan universitetin daxili intizam qaydalarına əməl etməyən tələbələr haqqında müvafiq tədbirlər görülür.

X. Yükün semestrlərə görə bölgüsü: Mühazira 30 saat, Seminar 15 saat. Cəmi 45

№	Keçirilən <u>mühazira</u> , seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat		Tarix	
		Müh	Se m	Müh	se m
1	2	3	4	5	6
1.	Mövzu. Qiymət və qiymətləndirmə anlayışı Plan. 1. Ənənvi və müasir qiymətləndirmənin müqayisəsi 2. Yeni qiymətləndirmə sistemi 3. Fəal təlim sistemində qiymətləndirmənin mahiyyəti 4. Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirməsində ənənəvi qiymət normalarının tətbiqi 5. Dünyanın müxtəlif ölkələrində qiymətləndirmənin vəziyyəti Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)	2	2		
2.	Mövzu. Müasir dövrdə şagirdlərin qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblər. Plan. 1. Yeni qiymətləndirmə sisteminin əhəmiyyəti 2. Qiymətləndirmə standartları 3. B. Blum sistematikası (bilik, dərkətmə, tətbiq, təhlil, sintez, qiymətləndirmə)	2			

	Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)			
3.	<p>Mövzu. Azərbaycan Respublikasının Qiymətləndirmə Konsepsiyası" sənədinin təhlili Plan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qiymətləndirmə konsepsiyasının yaradılması zəruriyyəti 2. Azərbaycan Respublikasının Qiymətləndirmə Konsepsiyası" <p>Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)</p>	4	2	
4	<p>Mövzu. Qiymətləndirmənin növləri</p> <p>Plan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beynəlxalq qiymətləndirmə və onun mahiyyəti 2. Milli qiymətləndirmə 3. Məktəbdaxili qiymətləndirmə <p>Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)</p>	2		
5	<p>Mövzu. Məktəbdaxili qiymətləndirmə</p> <p>Plan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Məktəbdaxili qiymətləndirmə və onun növləri 2. Monitoring anlayışı <p>Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)</p>	2	2	
6	<p>Mövzu: Diaqnostik qiymətləndirmə</p> <p>Plan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diaqnostik qiymətləndirmənin mahiyyəti haqqında 2. Diaqnostik qiymətləndirmənin şagirdin bilik və bacarıqlarının ilkin səciyyəsinin müəyyənləşdirilməsində rolu 3. Şagirdlərin potensial inkanlarının araşdırılması 4. Diaqnostik qiymətləndirmədə istifadə olunan üsul və vasitələr <p>Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)</p>	2	2	
7	<p>Mövzu. Formativ qiymətləndirmə</p> <p>Plan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Şagirdin təlim fəaliyyətinin izlənməsində formativ qiymətləndirmənin rolu 2. Fromativ qiymətləndirmənin həyata keçirilməsi 3. Fromativ qiymətləndirmədə istifadə olunan üsul və vasitələr 4. Formativ qiymətləndirmənin növləri <p>Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)</p>	4	2	
8	<p>Mövzu. Summativ qiymətləndirmə.</p> <p>Plan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Summativ qiymətləndirməyə verilən tələblər 2. Kiçik summativ qiymətləndirmə 3. Böyük summativ qiymətləndirmə 4. Summativ qiymətləndirmənin rəsmiləşdirilməsi 5. Şagird portfoliosunun qiymətləndirməsi <p>Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)</p>	4	2	
9	<p>Mövzu. Test tapşırıqlarının qiymətləndirmədə rolü</p> <p>Plan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilik və bacarıqların yoxlanılmasında test tapşırıqlarının 2. əhəmiyyəti 3. Test tapşırıqlarının mürəkkəblik səviyyəsinə görə 4. qruplaşdırımlası 5. Coğrafiya fənni üzrə tərtib edilən test tapşırıqlarının səciyyəsi <p>Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)</p>	4	2	
10	<p>Mövzu. Qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması</p> <p>Plan.</p>	4	1	

	1. Qiymətləndirmə standartlarının tərtib edilməsi 2. BSQ və KSQ-lər 3. İllik qiymətlərin hesablanması 4. Qiymətləndirmə düsturu Mənbə (1; 2; 3; 4; 5)			
	Cəmi: 45	30	15	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Metodiki tədqiqatların nəzəri, emprik və metodoloji səciyyəsinin öyrənilməsi tələbələr üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Milli kurikulumun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar olaraq şagirdlərin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsində tətbiq edilən yenilikləri təhlil edir
- Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsinə yeni yanaşmaların mahiyyətini və onun əhəmiyyətini izah edir.
- Coğrafiya fənninin tədrisində qiymətləndirmə meyarlarını şəhər edir.
- Diagnostik-formativ və summativ qiymətləndirmənin üsul və vasitələrinə istifadə etməyi təhlil edir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

İmtahan sualları

- Qiymət və qiymətləndirmə anlayışı
- Ənənəvi və müasir qiymətləndirmənin müqayisəsi
- Yeni qiymətləndirmə sistemi
- Yeni qiymətləndirmə sisteminin təhsildə müsbət dəyişikliklər yaratması
- Fəal təlim sistemində qiymətləndirmənin mahiyyəti
- Qiymətləndirmə standartları
- B.B. Blum taksonomiyasına görə bilik səviyyələrinin təhlili
- Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsində ənənəvi qiymət normalarının tətbiqi
- "Azerbaycan Respublikasının Qiymətləndirmə Konsepsiyası" sənədinin təhlili
- Qiymətləndirmənin növləri və formaları
- Beynəlxalq qiymətləndirmə və onun mahiyyəti
- Milli qiymətləndirmə
- Məktəbdaxili qiymətləndirmə, onun növləri
- Məktəbdaxili qiymətləndirmənin tərkib hissələri və əsas xüsusiyyətləri
- Bilik və bacarıqların yoxlanılmasına verilən tələblər
- Coğrafiya təlimində qiymətləndirmə
- Diagnostik qiymətləndirmənin şagirdin bilik və bacarıqlarının ilkin səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsində rolü
- Formativ qiymətləndirmə
- Formativ qiymətləndirmənin həyata keçirilməsi
- Formatik qiymətləndirmənin növləri
- Summativ qiymətləndirməyə verilən tələblər
- Kiçik summativ qiymətləndirmə
- Böyük summativ qiymətləndirmə
- Böyük və kiçik summativ qiymətləndirmənin hesablanması
- Summativ qiymətləndirmənin əsas xüsusiyyətləri, üsul və vasitələri
- İllik və yarımillik qiymətlərin çıxarılması
- Bilik və bacarıqların yoxlanılmasında test tapşırıqlarının əhəmiyyəti
- Test tapşırıqlarının mürekkeb səviyyəsinə görə qruplaşdırılması
- Qiymətləndirmə standartlarının tətbiq edilməsi
- Ümumi təhsil sistemində yeni qiymətləndirmə mexanizmləri

31. Qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması
32. Coğrafiya fənni üzrə tərtib edilən test tapşırıqlarının səviyyəsi

I Kollokvium sualları

1. Qiymət və qiymətləndirmə anlayışı
2. Ənənəvi və müasir qiymətləndirmənin müqayisəsi
3. Yeni qiymətləndirmə sistemi
4. Yeni qiymətləndirmə sisteminin təhsildə müsbət dəyişikliklər yaratması
5. Fəal təlim sistemində qiymətləndirmənin mahiyəti
6. Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsində ənənəvi qiymət normalarının tətbiqi
7. Qiymətləndirmənin növləri və formaları
8. Məktəbdaxili qiymətləndirmə, onun növləri
9. Beynəlxalq qiymətləndirmə və onun mahiyəti
10. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin tərkib hissələri və əsas xüsusiyyətləri

II Kollokvium sualları

1. Bilik və bacarıqların yoxlanılmasına verilən tələblər
2. Coğrafiya təlimində qiymətləndirmə
3. Formativ qiymətləndirmə
4. Formatik qiymətləndirmənin növləri
5. Summativ qiymətləndirməyə verilən tələblər
6. Kiçik summativ qiymətləndirmə
7. Böyük summativ qiymətləndirmə
8. Summativ qiymətləndirmənin əsas xüsusiyyətləri, üsul və vasitələri
9. Bilik və bacarıqların yoxlanılmasında test tapşırıqlarının əhəmiyyəti
10. Test tapşırıqlarının mürekkeb səviyyəsinə görə qruplaşdırılması

"Coğrafi biliklərin qiymətləndirilməsi" ("Coğrafiyanın tədrisi metodikası və metodologiyası" ixtisası üzrə magistr səviyyəsində tədris olunan fənlərin program toplusu ARTN Bakı Dövlət Universitetinin Rektorunun 11.07.2016-cı il tarixli R-74 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir) tədris planı və fənn programı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Coğrafiya və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.
(14 fevral 2025-ci il, protokol № 07)

Fənn müəllimi:

dos.S.Q.Əzizov

Kafedra müdürü:

dos.S.Q.Əzizov